

Frimærkesamleren The Danish Stamp Collector

Nr. 4 • August 2016 • 74. Årgang

Julemærker

Dedeagatch

Danske stålstikvarianter

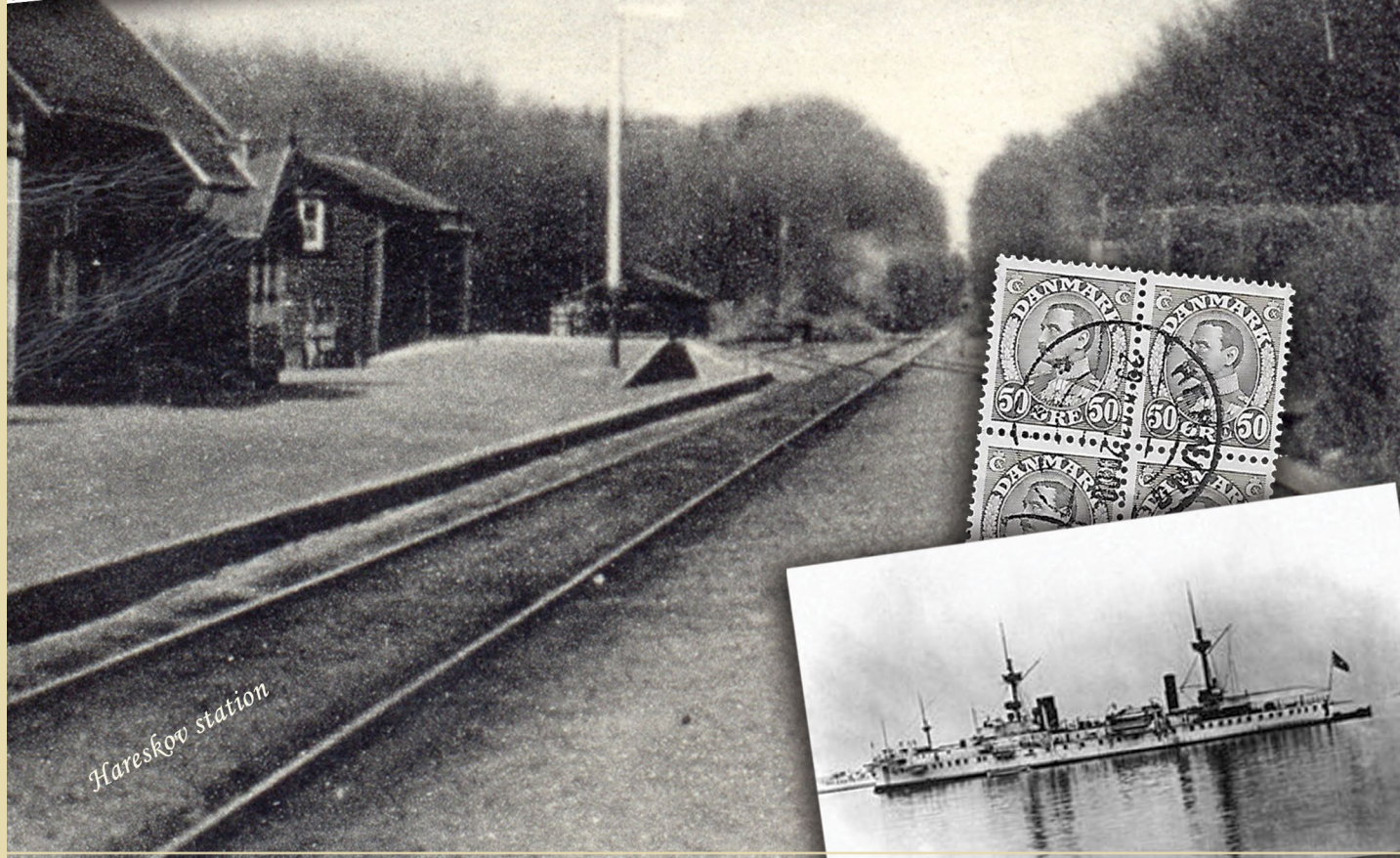
Færøerne - 2. verdenskrig

Nordvestsjællandiske jernbaner

12 Grønlandsekspeditioner

Frimærkeudstillinger

Tyske Saar

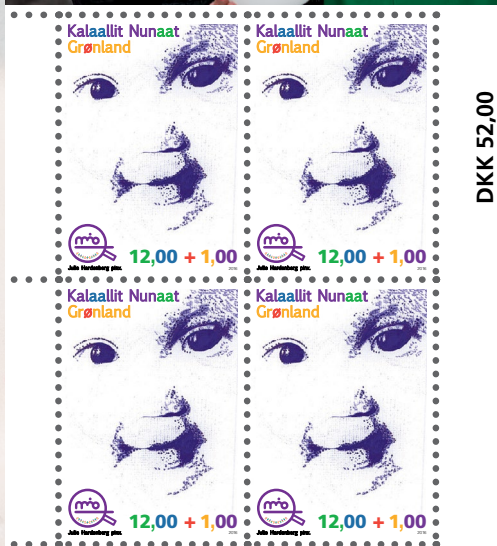

Hareskov station

© MIO
Photo by Helle Nørregaard

01106580
Miniark: Tillægsværdi, MIO
Valør: DKK 52,00
Udgivelsesdag: 18. januar 2016

01100580
Tillægsværdi, MIO
Valør: DKK 12,00 + 1,00
Udgivelsesdag: 18. januar 2016
40 mærker pr. ark
Ydre mål: 40,00 x 28,50 mm
Format: G - stående
Kunstner: Julie Hardenberg
Typografi: Lowe-Martin Group
Trykmetode: Offset
Papir: TR4

MIO står for 'Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatigiin-nittarfiat' eller "Det sted, hvor børn og unge kan have en at tale med / have en samtale."

Børns rettigheder i centrum for tillægsværdifrimærket 2016

POST Greenland har valgt, at børnerettighedsinstitutionen MIO skal være modtager af overskuddet fra tillægsværdifrimærket 2016.

MIO er glade for, at POST Greenland har besluttet at udgive tillægsværdi-frimærket til fordel for MIO og børns rettigheder i Grønland.

Det er vores alles ansvar at sørge for, at vi opfylder børns rettigheder, så de kan udvikle sig trygt og have et godt liv. Men dette kræver et stort arbejde, og til det har vi brug for alle hænder. Og netop derfor er vi meget taknemmelige for, at POST Greenland aktivt går ind og støtter børns rettigheder i Grønland.

Selv om børn er forskellige, har de alle deres rettigheder tilfælles. Som FN's Generalsekretær har udtalt, så har ethvert barn: "ret til at overleve og trives, at blive uddannet, at være fri for vold og misbrug, til at deltage og blive hørt."

Med den støtte, vi får gennem frimærket, kan vi styrke vores arbejde for at efterleve disse rettigheder yderligere.

Af Aviâja Egede Lynge, Børnetalsmand

stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

POST Greenland Filatelia,
Postboks 121, 3913 Tasiilaq, Grønland.
Tlf: +45 70 26 05 50, e-mail: stamps@telepost.gl

74. årgang - Nr. 4 - August 2016

Frimærkesamleren udkommer med 6 numre årligt, i månederne februar, marts, april, august, oktober og december.

Redaktion: Anders L. Petersen og Thomas Petersen.

Mail: redaktion@frimaerkesamleren.dk.

Årsabonnement:

Danmark, basis..... kr. 250,-
Danmark inkl. 3 petitannoncer ... kr. 325,-
Nordiske lande, basis..... kr. 300,-

Betaling: Jyske Bank

Reg. nr. 5023 kontonr. 0001034765

Til brug i udlandet:

IBAN DK 23 5023 0001 0347 65

SWIFT: JYBADKKK

Adresseændringer mv. meddeles til:

Bogholderiet, Poppel Allé 35, 3500 Værløse.
Tlf. 44 44 34 12 – mail: fp@fpstamps.dk

Copyright:

Artikler publiceret i Frimærkesamleren er forfatterens og Frimærkesamlerens ejendom. Gengivelse af artikler i trykte eller elektroniske medier må kun ske med redaktionens skriftlige tilladelse.

Artikler, beretninger og redegørelser i bladet står for de enkelte forfatters egen regning og er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller foreningens mening.

ISSN 0016-1438

Produktion:

eurographic

Skovalleen 30A, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 27 88 10 80. Mail: bj@eugr.dk

Kære læser

Medens vi nyder den danske sommer, er der også blevet tid for planlægning af den nye frimærkesæson, så vi er klar med de mange aktiviteter, der ligger og venter i efteråret og vinteren.

Grundlæggende er der en stor interesse for vores hobby, en hobby hvor alle kan deltage og bidrage efter lyst og muligheder. Frimærkerne er stadig grundpillen i vore hobby, men breve, postkort mv. finder vej til stadig flere samlere, og de utallige historier der kan fortælles, når tingene supplerer hinanden, giver rige muligheder for at skabe nye spændende samlinger, få nye kontakter, og for at udvide samarbejdet, bytteriet og erfaringsudvekslingen i frimærkeklubben.

Forårets skandale, hvor auktionshusene blev afsløret i at sælge manipulerede frimærker, endte med at Danmarks Frimærke Handlerforening mistede tilliden til prøver Carl Aage Møller og "halvhjertet" har taget afstand fra, at manipulerede frimærker/breve sælges til godtroende samlere.

Som "Kære læser" skrev i sidste nummer, vil denne sag få nogle konsekvenser, vi som samlere kommer til at forholde os til, men i første omgang kan vi kun afvente en reaktion fra de involverede parter.

Post Greenland fik ny frimærkechef, Filip Gielda, den 1. april, men han fortrød efter kort tids ansættelse og sagde op igen. Pertti Frandsen er herefter genindtrådt i stillingen.

Danmarks Filatelist Forbund skal vælge en ny formand på det kommende repræsentantskabsmøde. Frimærkesamleren håber, at det kan bidrage til genoptagelse af samarbejdet om koordinering og synliggørelse af aktiviteterne indenfor dansk filateli, en udvikling, som kun kan være til gavn og glæde for frimærkeklubber, frimærkesamlere og filatelister, uanset organisatorisk tilknytning eller medlemskab.

Vi ser frem til en ny spændende og indholdsrig frimærkesæson.

Redaktionen

VF

www

auktion

vf-auktion.dk

- Online auktioner

- Gratis auktionskatalog

- Over 10000 lots hver måned

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV
Tlf. (+45) 36 16 00 84 - auktion@vf-auktion.dk

De danske frimærkeklubbers udstillinger

Af Bruno Nørdam, Randers Filatelistklub

1976

Årets filatelistiske højdepunkt var uden sammenligning den internationale udstilling Hafnia 76.

Hobbyudstillingen i Lyngby

Sted: Lyngby Storcenter.
Tidsrum: 8.- 10. januar 1976.
Arrangør: Vides ikke.
Anledning: Hobbyudstilling.

En af deltagerne var Københavns Samler Klub, der viste censurpost, lidt om flyvning fra Ellehammer til månelanding, Dansk Postvæsen før og nu på kort udsendt af Dansk Post- og Telegrafmuseum og danske tekst- og maskinstempler.

Klubben havde også en mindre stand, der gjorde reklame for Hafnia 76.

Udstilling og byttedag i Mørke

Sted: Mørke Central, Kirkevej, Mørke.
Tidsrum: 14. - 15. februar 1976.
Arrangør: Samlerklubben Frimønt.
Anledning: Klubbens fem års jubilæum.

Selv om klubben kun var fem år gammel havde den ca. 50 medlemmer. Der blev ifølge kataloget vist 31 frimærke- og 14 møntsamlinger.

Der var gratis adgang til udstillingen, hvor medlemmerne viste deres samlinger. Udstillingen, der havde ca. 1.000 besøgende, gav et pænt overskud.

Hafnia 76 – Bulletin 2

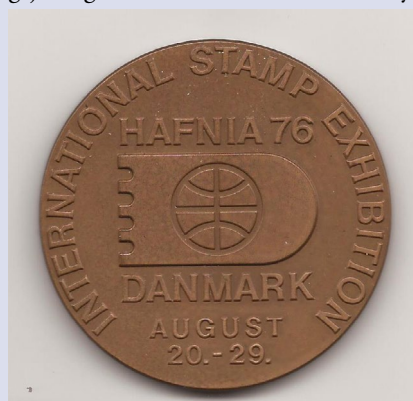
Det nøjagtige tidspunkt for udsendelsen af Bulletin 2 på 76 sider til Hafnia 76 kendes ikke, men et kvalificeret gæt er januar 1976. Bulletinen indeholder en blanding af filateli og turistreklame. Der er således omtale af seværdigheder i København, H. C. Andersens Hus i Odense, Kronborg og Dansk Vestindien. Derudover er der en artikel om Livgarden. Filatelistisk er der artikler om danske frimærker 1975, om motivet

til miniark III, om Otto Baches maleri "Et kobbelt Heste uden for en Kro" og om Czeslaw Slania. I bulletinen er der en komplet liste med alle kommisærer, arbejdsudvalg og jury. Bulletinen er på dansk, engelsk, tysk og fransk.

Hafnia 76 – Medalje

Til støtte for Hafnia 76 blev der fremstillet en kunstmedalje i bronze. Ib Eichner-Larsen designede medaljen, som blev modelleret af billedhugger og medaljør på Den Kongelige Mønt Frode Bahnsen. Forsiden viser frimærket og det karakteristiske danske stumme stempel som symbol for filatelen, globen for den verdensomspændende hobby og flammen for den begejstring samlerne har for deres hobby.

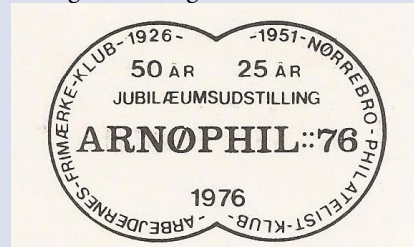

På bagsiden er bomærket for Hafnia 76 og teksten "INTERNATIONAL STAMP EXHIBITION" gengivet. Prisen for én medalje på 110 gram var 95 kroner, sendt portofrit. Medaljen blev præget i et oplag på 5.000 stk. Udsendelsestidspunktet er februar eller marts 1976.

Fælles jubilæumsudstilling "ARNØPHIL 76" på Nørrebro, København

Sted: Nørrebrohallen, Nørrebrogade 208, 2200 København N.
Tidsrum: 13. - 14. marts 1976.
Arrangør: Arbejdernes Frimærkeklub, København og Nørrebro Philatelist Klub.
Anledning: Arbejdernes Frimærkeklubs 50 års jubilæum og Nørrebro Philatelist Klubs 25 års jubilæum.
Protektor: Miljø- og boligminister Helge Larsen.

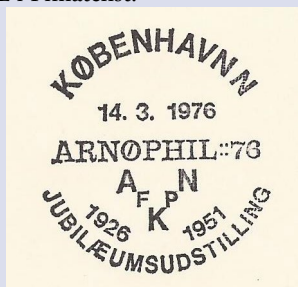
Arbejdernes Frimærkeklub, København og Nørrebro Philatelistklub gik sammen for at fejre klubbernes henholdsvis 50 års og 25 års jubilæum med en lokal udstilling med deltagelse af medlemmerne.

Mærkat

Mærkatet	viser	bomærket	for
udstillingen.	I	midten	læses

"JUBILÆUMSUDSTILLING / ARNØPHIL:76 / 1976". Venstre side er forbeholdt 50 års jubilaren "ARBEJDERNES-FRIMÆRKE-KLUB-1926- / 50 år" og højre side 25 års jubilaren "25 ÅR / -1951-NØRREBRO-PHILATELIST-KLUB". Navnet på udstillingen er udledt ud fra klubnavnene: AR i Arbejdernes NØ i Nørrebro og PHIL i Philatelist.

Særstempel

Særstemplet har i randen "KØBENHAVN N JUBILÆUMSUDSTILLING" og i midten udstillingsdato "ARNØPHIL:76 / A N / F P / K / 1926 1951". Initialerne på klubberne danner en trekant, hvor "K" for Klub er fælles for dem: "A F K" og "N P K". Stemplet blev anvendt på begge udstillingsdage med hver sin dato.

Særkonvolut

Motivet på særkonvolutten er bomærket for udstillingen. Prisen for konvolutten var 1 krone.

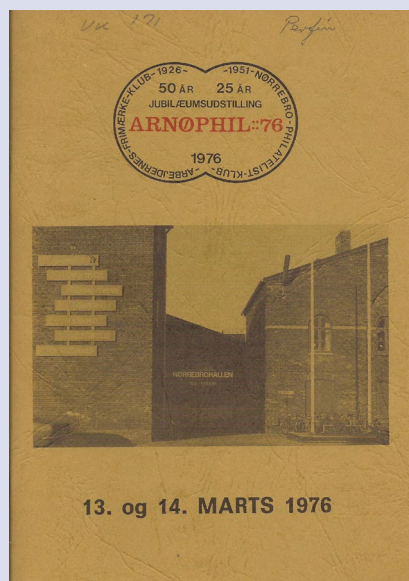

Særkonvolut

Det var muligt at bestille en konvolut med det danske Heimæy frimærke 70 + 20 øre (AFA 549) med særstempel den 13. marts 1976 på udstillingen og det islandske Heimæy frimærke 25 kroner (AFA 502) med særstempel den 15. juni 1976 fra en udstilling i Island, der blev afholdt af Landsforeningen Islandske

Frimærksamlere. Denne specielle konvolut kostede 5 kroner.

Det nummererede katalog, der er på 68 sider, kostede 10 kroner. På nummeret var der mulighed for at vinde 1 stk. Grønland Pakkeporto nr. 9 rød med det sjældne kolonistempel Egedesminde. Kataloget indeholder en omtale af de to jubilerende klubbers historie og en udstillerliste. Helge Tramsens (Østerbro

Katalog

Frimærke Klub) artikel "Et studie af pladningen af verdens første frimærke" var en fortsættelse af hans artikel "Et frimærke skabes" i kataloget "ØPEX 75". H. Suhr-Jensen (Arbejdernes Frimærke Klub) har to artikler med i kataloget, begge om perfins "Firma-perforeringer perfins" og "Nuværende danske tjenestemærker - "Perfin-mærker". Begge forfattere deltog med samlinger om det emne, som de har skrevet om.

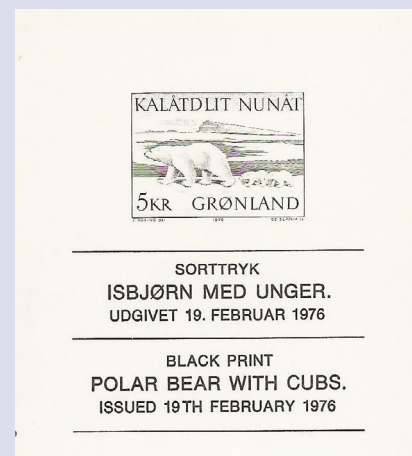
Hafnia 76 - Grønlandsmappe

Hafnia 76 lavede i samarbejde med Den grønlandske Handel og Grønlands Postvæsen en mappe med grønlandsk posthistorie. Arbejdet med og udvælgelsen af materialet blev foretaget af lederen af Grønlands Postvæsen, postinspektør Gunnar Kaspersen og de to kendte grønlandsekspert Eric Wovern og Karlo Lindskog. Ligesom ved de tidligere udsendte mapper stod Thøttrup Bogtryk og Offset i Farum for trykningen af de gamle arkivalier. Det lykkedes trykkeriet at få materialet til at se gammelt og originalt ud. Til trykningen af de to breve fra og til Christian VI bestilte man

håndgjort papir med vandmærke Van Gelder Zonen i Holland. Trykningen af mærkaterne blev foretaget af Beckers Papirindustri. For en pris på 30 kroner inklusiv porto kunne man bestille mappen med levering i ugen efter den 22. marts 1976. I løbet af 7 timer den 20. marts pakkede 108 filatelister de 25.500 mapper med i alt 381.000 stykker papir og med en vægt på 10 tons og nåede at adressere 11. 000 mapper. Oplaget på mappen er 25.500 stk. Overskuddet ved salget gik til Hafnia 76.

Ved udsendelsen af meddelelsen om mappen blev der anvendt et PP (Porto Payé) mærke fra Grønland med nummer 6. Mapperne blev forsynet med PP mærke nr. 7. Sat sammen giver det 76 som i Hafnia 76.

Det store trækplaster i mappen er et sorttryk af det 5 kroners grønlandske frimærke, som blev udgivet den 19. februar 1976 (AFA 96). Sorttrykket kunne kun erhverves ved køb af mappen.

Fortsættes ...

Nordvestsjællandske Jernbaner

Af Leif Ørndorf

Indledning

Ill. 1 Hareskov Station i 1940'erne.

Min passion for jernbaner blev tændt allerede i den tidlige barndom, og den har fulgt mig lige siden. Skolegangen begyndte i midten af 1950'erne i Farum Mellem- og Realskole. Vi boede i Hareskov, så turen til Farum foregik med toget. Jeg var nærmest tryllebundet af jernbanen, havde altid styr på hvor mange godsvogne der stod på læssesporet, kendte togenes afgangstider osv.

I 1962 flyttede familien til Svinninge. Min interesse for jernbaner blev nu de Nordvestsjællandske privatbaner, Odsherreds Jernbane (Holbæk-Nykøbing Sjælland), Høng-Tølløse Jernbane, og ikke mindst den i 1956 nedlagte Hørve-Vørslev Jernbane (HVJ). Siden kom interessen for DSB-strækningerne Holbæk-Kalundborg og Vørslev-Slagelse.

Mine jernbanesamlinger

Mine jernbanesamlinger er nok lidt atypiske. De indeholder bureaustempler, stationsstempler, postkort, fragtbreve, billetter, fotos, banemærker, dokumenter m.m. Udover det jernbanehistoriske indgår egnen omkring banerne også i et vist omfang i samlingen. Kriteriet er, at materialet skal kunne sættes op på en planche i A-4 format. Min første artikel omhandler Hørve-Vørslev Jernbane. Materialet i min samling fra denne bane har ikke et særlig stort omfang. Det er i bogstaveligste forstand ikke mange spor banen har efterladt. Desto større er glæden, når det endelig lykkes at erhverve et objekt til samlingen. Pladsen tillader kun illustrationer af en mindre del af samlingen.

Hørve-Vørslev Jernbane

"....og der er heller ikke tvivl om, at banen i de år den kørte, har haft endog meget stor betydning for ophjælpning af erhvervslivet på denne ret fattige og afsides liggende del af Sjælland."

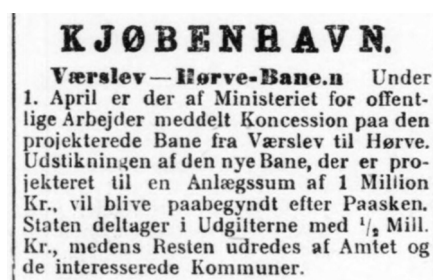
Sådan sluttede Birger Wilcke og Peer Thomassens bog fra 1963 om Hørve-Vørslev Jernbane. Bogen var udgivet af Dansk Jernbaneklub som den tredje i en lang række bøger om danske jernbaner. Det var den første bog om jernbaner, jeg som 14-årig jernbaneentusiast erhvervede. Bogen blev købt straks ved udgivelsen.

Selv om jeg aldrig har oplevet banen, mens den var i drift, har den lige siden vi flyttede til Svinninge i 1962, hvor mine forældre overtog kroen, været "min bane". Utallige er de beretninger, jeg har hørt fra mine forældres stamgæster i krostuen på Svinninge Kro. En gårdejer fortalte mig, at han havde jord, som banen gik igennem, og at han erhvervede "mellemstykket" efter banens nedlæggelse, så han fik et sammenhængende areal. En anden kunne huske banens sidste tur. En tredje - en af Hørves "matadorer" - kunne berette, at han fik toget til at vente et kvarters tid med at afgå fra Hørve, fordi han var forsinket. En fjerde havde arbejdet på Vørslev station, osv. osv. Alt blev slugt råt med store øjne og ører.

I min læretid som kolonialkommis i den gamle købmændsgård, Høyer & Rasmussen i Hørve, har jeg ofte leveret varer til Lykkeberg, der havde indrettet en fiskefabrik i banens gamle remise i Hørve. Af og til gik turen også til kommunkontoret, hvor der hang et stort luftfoto af byen. Her kunne man tydeligt se Hørve-Vørslev banen.

Banen ser dagens lys

Regeringen meddelte 26. marts 1914 Holbæk amtsråd enerechtsbevilling til anlæg og drift af banen. Anlægssummen var projekteret til 1 million kr. Staten skulle betale halvdelen af udgifterne. Amtet, de interesserede kommuner og private aktionærer skulle betale den anden halvdel.

Ill. 2 Notits i Berlingske Tidende 3. april 1914.

På grund af de voldsomme prisstigninger under 1. Verdenskrig endte anlægsudgiften på 2.269 millioner kroner. Anlægget af banen begyndte i januar 1916 og skulle efter planen være færdig 1. august 1917. Imidlertid viste det sig svært at skaffe den fornødne arbejdskraft, da mange i stedet foretrak arbejdet i tørvemoserne. Dette og diverse ekstra arbejder betød, at arbejdet med banen først var fuldført juni 1918. Krigen betød, at banen ikke straks kunne tages i brug. Fra oktober 1918 blev der, på grund af et stort behov for transport af sukkerroer til sukkerfabrikken i Gørlev, indført et dagligt godstog over hele strækningen. På det tidspunkt havde banen endnu ikke fået

leveret lokomotiver, og man måtte derfor låne lokomotiver af Odsherreds Jernbane (OHJ) til dette formål.

Den 21,1 km. lange Hørve-Værsløv Jernbane kunne endelig åbnes for ordinær drift 6. maj 1919. Banen indgik fra starten i driftsfællesskabet "Hølbæk Privatbaner" sammen med Odsherreds Jernbane (OHJ) og Høng-Tølløse Jernbane (HTJ). Passagertallet på banen var i alle årene beskedent. Derfor var gods-, og især sukkerroetransporterne til sukkerfabrikken i Gørlev rygraden i driften.

Overskriften kunne såmænd godt have været "Den næsten fra starten dødsdømte bane". Privatbilismen var ikke i banens første år en generende konkurrent, men det skulle bilruterne snart vise sig at blive. Allerede 1. februar 1920 blev der startet en bilrute fra Havnsø til Hølbæk via Føllenslev. I de følgende år blev der oprettet flere nye bilruter, som blev alvorlige konkurrenter for banen.

Bortset fra Kalundborg, hvortil banen med motorvognen M 6 havde nogle gennemgående tog, betjente banen ingen købstæder, men kun mindre byer og tyndt befolkede landområder. Alt i alt ikke en langtidsholdbar cocktail for banen, der kun nåede at eksistere i godt 37 år.

Banens linjeføring

Ill. 3 Hørve-Værsløv Jernbanes linjeføring (udsnit af postkort).

Banen havde følgende stationer og holdepladser: Hørve station, Bjerresø (Bjerresø) station, Starreklinde (Starreklinde) station, Egemark, der var uofficielt trinbræt i banens sidste år, Føllenslev (Føllenslev) station, Eskebjerg station, Enghave, der var halvofticielt trinbræt 1930-36, Allehave station, Kaldred (Kaldred) station og Værsløv station. I parentes de oprindelige stednavne fra banens åbningsår.

Ill. 4 Postkort fra 1950'erne. Hørve Station ses i baggrunden.

Ill. 5 Hovedgaden i Hørve.

Ill. 6 Hørve ved vejen til Vindekilde. Til venstre skimtes Hørve Værsløv Jernbane.

Ill. 7 Skippinge: Stationen i Skippinge blev, for at undgå forveksling med Skibbinge på Næstved-Præstø-Banen, kaldt for Starreklinde, der var "nogle få huse" beliggende et par kilometer fra Skippinge.

Ill. 8 Ved godset Egemarken fandtes et offentligt sidespor. I banens sidste år var Egemarken uofficielt trinbræt.

Ill. 9 Følleslev (Følleslev) station, der ses i baggrunden, var sammen med Eskebjerg banens eneste betydelige stationer.

Ill. 10 Postkort fra Følleslev i 1950'erne.

Ill. 11 Postkort fra 1950'erne: Luftfoto over Eskebjerg.

Ill. 12 Købmændsgården i Eskebjerg omkring 1915.

Ill. 13 Vørslev Station omkring 1910.

Ill. 14 Selv om Vørslev var et af Sjællands store jernbaneknudepunkter, voksede der aldrig en by op omkring banen, der lå ca. 2 km. nord for Vørslev by.

Hørve—Vørslev.									
	Hverdage				Søn- og Helligdage				
	B	P			P	P			
Afg. Nykøbing S.....	700	1200			710	1200			
» København.....	640	1200			650	1200			
» Holbæk.....	890	1540			900	1540			
Afg. Hørve.....	940	1910			940	1910			
» Bjergsø.....	940	1910			940	1910			
» Starreklinde.....	954	1984			941	1985			
» Fælleslev.....	1005	1985			940	1982			
» Eskelbjerg.....	1015	1945			958	1940			
» Alleshave.....	1025	1955			1006	1947			
» Kaldred.....	1035	1955			1006	1947			
Ank. Vørslev.....	1040	2010			1020	2000			
Ank. København.....	1172	2000			1500	2000			
» Keltzund.....	1172	2000			1124	2000			
» Slagelse.....	1474	2110			1414	2110			

Togene, der kun fører Fællesklasse, standser kun ved Mellemstationerne, for saa vidt der er Rejsende at optage eller afsætte eller Ekspeditioner at foretage.

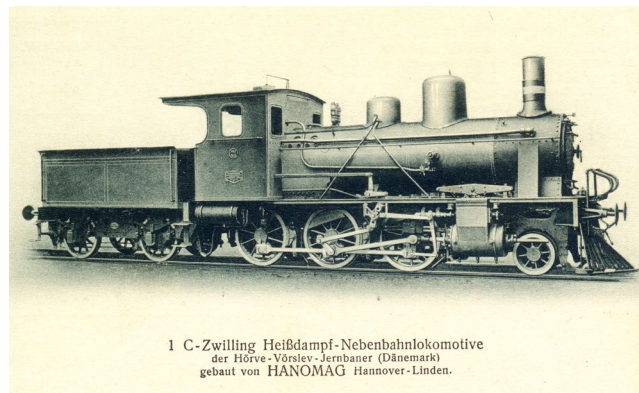
Ill. 15 Køreplan udsendt 15. juni 1940. Grundet besættelsen blev toggangen indskrænket til kun 2 daglige togpar.

Vørslev—Hørve									
Afsend fra Vørslev i min	Sigtningstid	Faldet	32. Persontog		134. Persontog		36. Persontog		40. Persontog
			Aankomst	Afgang	Aankomst	Afgang	Aankomst	Afgang	
—	10	Vørslev (Vn.)	—	7,27	31	—	15,07	—	19,18
4,1	4	Kaldred (Ka)	X	7,28	X	10,45	X	17,18	39
6,4	0	Alleshave (Ah)	7,36	7,37	10,55	10,56	15,15	17,29	19,19
9,4	0	Eskelbjerg (Eh)	7,45	7,44	11,05	11,04	15,22	17,30	19,28
13,4	1	Fælleslev (Fa)	7,51	7,52	11,10	11,12	15,28	17,34	19,35
14,4	6	Egemarkse (Eg)	—	—	—	—	—	—	—
16,4	0	Starreklinde (Sk)	7,59	8,00	11,18	11,19	15,36	18,07	19,50
18,4	10	Bjergsø (Bj)	X	8,01	X	11,20	X	18,11	19,51
21,1	10	Hørve (Hr.)	8,10	—	11,30	—	15,45	18,18	19,58
			Hv.		S.		Hv.		Daglig
Største tilladte hastighed km i timen			45		45		45		45

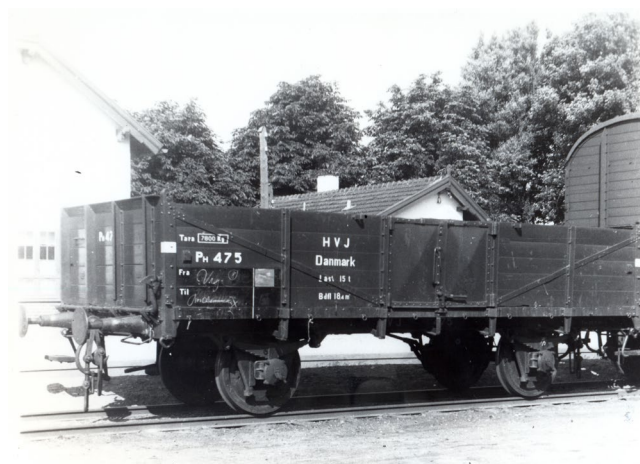
Ill. 16 Tjenestekøreplan fra 1955.

Det rullende materiel

Ved banens åbning bestod det rullende materiel, som følge af leveringsvanskeligheder under og efter krigen, kun af 6 åbne og 3 lukkede godsvogne. Derfor måtte banen i den første tid leje lokomotiver hos OHJ. Personvogne blev lejet hos DSB og OHJ. I 1920 kom der to personvogne, en kombineret person, post og rejsegodsvogn samt en rejsegodsvogn fra Scandia i Randers. I 1921 fik banen leveret to damplokomotiver fra Hanomag i Tyskland.

Ill. 17 Postkort med fabriksfoto af banens første damplokomotiver fra 1921, der fik nr. 13 og 14. Holbæk-banerne nummererede lokomotiverne fortløbende; derfor de høje numre.

Ill. 18 Åben godsvogn litra Ph 475 i 1947.

Ill. 19 Under besættelsen fik HVJ M 6 monteret en gasgenerator. Hørve 1946 (Foto: Birger Wilcke).

Triangelmotorvognen HVJ M 6 havde benzinmotor og blev leveret i begyndelsen af 1924. Den fik hurtigt navnet "Caroline".

Fortættes...

Færøske Frimærker

Unikke fiskefrimærker - første gang nogensinde!

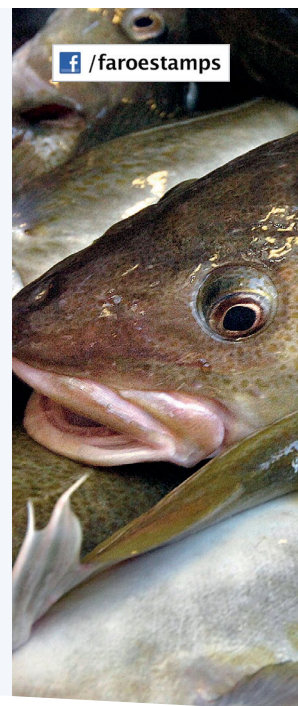
Dette unikke frimærke er udformet som et almindeligt frimærke med en tegning af mestergravøren Martin Mörch. Men der holder ligheden så op.

På hvert frimærke er der limet et firkantet stykke garvet torskeskind. Utroligt smukt og mønstret med næsten metalliske farvenuancer, som ændrer sig alt efter vinklen man ser det fra. Og de alle sammen er forskellige – noget man ellers gør sig stor umage for at undgå.

Udgivelsesdag: 26.09.2016

Værdi: DKK 50,00 ~ EUR 7,00

Posta Stamps
Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn
Færøerne

Tlf. +298 346200
stamps@posta.fo

Bestil frimærket i vores nye webshop
www.stamps.fo

Posta
FAROE ISLANDS

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Søger du noget? Se på
www.egefrim.dk

www.rasch-frimaerker.dk

Se vor hjemmeside
med masser af tilbud på
breve, enkeltmærker,
samlinger og partier.
Alt tilsendes portofrit.

H.J. Rasch
Svendborgvej 106 C
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 44 00

FRANK BANKE

PHILATELISTS

**Dansk Vestindien,
Danmark,
Grønland, Færøerne
Slesvig, Island**

Webbutik
www.fbanke.com

Tilmelding nyhedsbrev
fbanke@pandora.be

stampinvest.dk

Danmark, Norden, Europa

SAMLER UDSTYKKER
sine samlinger online

Enkeltmærker/sæt, breve, stempler,
pladede mærker og spændende lots

Alt med foto

Interessante priser

NYT hele tiden

GRATIS NYHEDSBREV

stampinvest.dk

Kig hellere forbi en gang for meget
end en gang for lidt

www.stamps.dk

1000-vis af breve/postkort
til faste priser, samt 2 ugentlige
online-auktioner.

Posthistorie- og hjemstavns-
samlinger søges.
Ring og få et uforpligtende tilbud.

Fyns Frimærke Service

v/Bjarne Heck. Tlf. 62 63 24 24
E-mail: stamps@stamps.dk

Samleren

Specialbutik med Europas
største udvalg af samlertilbehør

KABE

schaubek

Leuchtturm

LINDNER
Das Original

SAFE

MICHEL

SCOTT

Samleren
Rosenørns Allé 42
1970 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 82 42
E-mail: samleren@album.dk
www.album.dk

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419
roskildefrimont@hotmail.com

FRIMÄRKS-NETTO

SAFE

www.frimarksnetto.se

SAFE

www.safealbum.dk

Butik i Helsingborgs centrum, 2 min. fra Scandlines færger.
Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg.
Tlf. (+46) 42 14 49 82
E-mail: info@frimarksnetto.se

posten

Norske frimerker

posten.no/frimerkebutikken

Danske stålstikvarianter

er de interessante?

Af Johnny Speich

FFF har, som tidligere meddelt her i bladet, startet en studie/interessegruppe for de medlemmer, der er interesserede i varianter i de danske stålstukne frimærker (jeg er selv en af dem) – og naturligvis vil det være glædeligt at have så mange med som muligt, uanset om interessen kun ligger på enkelte frimærkeudgaver, eller man er interesseret i alle stålstukne frimærker fra Danmark.

Med dette indlæg vil jeg forsøge dels at skærpe interessen for området, dels forsøge at få endnu flere medlemmer til at deltage i gruppen. Medlemmer der måske kigger efter AFA varianter, og som undervejs har fundet fejl, der ikke er registreret, men er så markante, at de burde optages i AFA Specialkatalog. Dette er ikke en kritik af AFA Specialkatalog, idet et katalog af denne type ville komme til at bestå af flere bind, som tilfældet er med de tofarvede, og der vil økonomien for udgiveren ikke kunne hænge sammen. I 1962 påbegyndte DFT (Dansk Filatelistisk Tidsskrift) en artikelserie, der skulle beskrive de første udgaver af de stålstukne mærker. I øvrigt en ganske glimrende artikelserie der beskriver mange varianter med gode illustrationer og positionsbestemmelser. Denne artikelserie byggede på studier gennemført af fremtrædende samlere som Mogens Juhl, A. Tholl, Tom Plovst, J. E. Tanggaard m.fl.

Jeg ved naturligvis ikke, hvorledes man fandt frem til de resultater, der blev publiceret, men det ville være naturligt, at man har taget udgangspunkt i de tilgængelige arksæt og større enheder, der var til rådighed. Det er klart, at man efterfølgende har fundet yderligere varianter, der ikke er beskrevet i artikelserien, og det er her studie/interessegruppen har sin berettigelse, nemlig ved at supplere tidligere undersøgelser med de opdagelser, der senere er fremkommet. Det er jo sådan, at såfremt oplysningerne hviler på et sæt ark fra tidlige tryk, vil varianter opstået i de senere tryk ikke være beskrevet, og sådanne beskrivelser vil være en umiddelbar opgave for gruppen. Jeg er udmærket klar over, at der er forskel på samlere med hensyn til, hvor dybt man vil gå, og hvad man finder interessant "i min samling".

En anden udfordring er at skelne mellem pladefejl (fejl i trykcylindren), dvs. fejl der går igen i alle oplag af det pågældende frimærke, "tilfældige fejl opstået under trykningen" som i nogle tilfælde kan være ret markante, eller fejl der først opstår sent i produktionen ved beskadigelse af trykcylindren, og derfor kun forekommer sjældent.. Dette kompliceres naturligvis af, hvornår en konstateret fejl er blevet rettet på trykcylindren.

Jeg har flere gange hørt, at en variant, for at kunne godkendes, skal være synlig med "det blotte øje". Heri er jeg meget uenig, idet frimærkesamlerens bedste ven, luppen, er et nødvendigt redskab for variantsamleren. Igennem de sidste 20 år er mine øjne i hvert fald ikke blevet bedre, så mon ikke sådanne udtalelser kommer fra samlere, hvis syn endnu ikke er blevet forringet.

Så til det indledende spørgsmål: Er stålstikvarianter interessante? Ja, det er de i allerhøjeste grad.

Hvorledes skal man sætte sine varianter op? Tja, der er rigtig mange "design af sider" der kan anvendes, det er jo i sidste

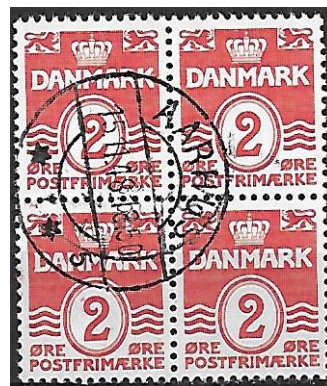
ende op til den enkelte, hvad man vil vise. Dog syntes jeg, man skal angive varianternes placering på frimærket. Hertil kan anvendes de muligheder, der tilbydes via scanninger og billedbehandling på PC'en. En opsætning af varianterne kombineret med breve frankeret med frimærkeudgaven, specielle stempler, marginalblokke og eventuelt postkort med tilknytning til frimærkeudgaven kan godt blive til en række plancher, der også for ikke-samlere kan være interessante at se på.

Nedenfor vises nogle eksempler, der forhåbentligt kan være med til at skærpe interessen.

Eksempler på konstaterede pladefejl

Ill. 1 - 15 øre karavel type 1A. med stort dobbeltpræg nederst på mærket.

Ill. 2 - Farveplet over 2-tal i SV-mærke.

Ill. 3 - 4 øre type I, hvid streg mellem R & K i DANMARK.

Ill. 4 - Solbryllup 5 øre med og uden skravering af Marselisborg.

Ill. 5 - Sølvbryllup 5 øre med og uden skravering af Marselisborg.

Ill. 6 - Sølvbryllup 10 øre brun med streg gennem tårnet i øverste venstre.

Ill. 7 - Hans Tavsens 15 øre med pladesår i venstre margin ud for skulder.

Ill. 8 - Bertel Thorvaldsen 5 øre med flere pladesår i venstre margin.

Ill. 9 - 50 øre Chr. X med farveplet under øje i NV-mærke.

Ill. 10 - 60 øre Chr. X med hvid streg mellem N & M i Danmark.

Ill. 11 - 15+5 øre Dr. Alexandrine med manglende del af rasterlinie under brochen på brystet.

Ill. 12 - 20 øre Vitus Bering, med farveplet over T i VITUS.

Eksempler på varianter i overtryk på provisoriske udgaver

Ill. 13 - 4 øre på 25 øre med tynd øverste bjælke.

Ill. 14 - 20 øre på 15 øre, med forskellige tykkelser af overtrykket.

Eksempler på tilfældige fejl ved trykningen

Jeg håber, disse ”smagsprøver” vil inspirere til at bruge lidt tid på at se dubletsamlingen igennem. Derudover er erhvervelse af stålstikmateriale økonomisk overkommeligt, og der findes meget materiale, der venter på at blive gennemgået. Jeg vil ønske alle interesserede ”god jagt”.

Ill. 15 - 15 øre Fr. IX med streg gennem mærkerne til venstre i blokken (ligner et hår der har ligget på trykcyklinderen).

Ill. 16 - 20 øre I. C. Jacobsen med hvid streg i øverste venstre hjørne. (har kun set dette ene mærke).

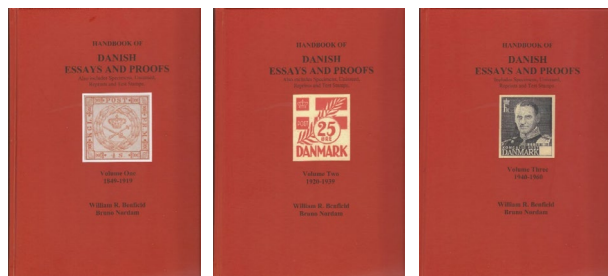

Ill. 17 - Dybbøl-blok sammentryk. Farveudfyldning i venstre side over øverste bølgelinie.

Boganmeldelse

Handbook of Danish Essays and Proofs Volume 1, 2 og 3 af William R. Benfield og Bruno Nørdam

Af Hans-Henrik Sørensen (Randers Filatelistklub)

William R. Benfields og Bruno Nørdams epokegørende bøger om udkast til danske frimærker har længe været udsolgt. De er nu genoptrykt i et nyt design. Bøgerne, der dækker perioden 1849 til 1960, er alle på engelsk og i farver. (Bind 2, der oprindelig udkom i 2004, er udvidet med flere udkast og er nu i farver.) Forfatterne behandler foruden essays og prøvetryk også specimen frimærker, uddgivne frimærker, nytryk og prøvemærker.

Man får historien om og baggrunden for hver enkelt udgave fortalt på en spændende og levende måde. Læserne får et indblik i tilblivelsen og valget af nye frimærker. Hvert enkelt udkast bliver beskrevet meget detaljeret og har fået tildelt hvert sit unikke nummer, der angiver typen af udkast, evt. trykmetode og farve.

Bøgerne er meget mere end et katalog. De fortæller også post-, kunst- og kulturhistorie.

De sætter nye høje standarder for, hvordan man beskriver udkast. I hver bog er der også en indholdsfortegnelse, litteraturlister (sorteret efter udgave og forfatter) biografier og et indeks.

Der er lykkedes forfatterne at fremstille emnet på en overskuelig og tilgængelig måde. Håndbøgerne er uundværlige for alle filatelist, der interesserer sig for danske frimærker.

Ved køb af bind ét medfølger et eksklusivt nytryk. For første gang siden 1969 - Frimærker, folk og filateli - har det danske postvæsen givet lov til at anvende en gengivelse fra dets arkiv til brug i forbindelse med en bogudgivelse. Valget er faldet

på et udkast af Gerhard Heilmann til det første danske særfrimærke, Centralpostbygningen, fra 1912.

Prisen for det enkelte bind (ca. 500 sider) er 750 kroner. Hvis man køber alle tre bind er prisen 2.000 kroner.

Bøgerne kan købes ved henvendelse til Bruno Nørdam på bnordam@gmail.com.

William R. Benfield and Bruno Nørdam: Handbook of Danish Essays and Proofs Vol. 1 1849-1919

William R. Benfield and Bruno Nørdam: Handbook of Danish Essays and Proofs Vol. 2 1920-1939

William R. Benfield and Bruno Nørdam: Handbook of Danish Essays and Proofs Vol. 3 1840-1960

Stort udvalg

i gamle frimærker, breve,
postkort, samlinger, dubletlagre,
kartoteker og rodepartier.

Alt prismærket og salgsklart.

Åbningstider: dagligt 12:00 - 17:00,
torsdag lukket. Lørdag 10:00 - 14:00

Velkommen til!

Hele dødsboer og restboer
købes, afhentes
og betales omgående.

Østerbro Frimærkehandel

Store Kongensgade 116

1264 København K

Tlf. 35 38 42 42 / 39 63 66 00

E-mail: oesterfrim@mail.dk

LANDESAMLINGER udstykes og sælges billigt.

258 lande.

Ca. 41.000 forskellige udgaver.
Fra Aden til ØvreVolta.

Kun SEK 3 pr. Michel-€.

**Desuden 5-15 pct. rabat ved større
køb.**

Forlang lister over de lande du er
interesseret i.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

MOTIVER

Arkæologi, berømte personer, biler, blomster,
boksning, cykler, dyr, skibe, fisk, sommerfugle,
flyvemaskiner, folkedragter, Frimærker på
Frimærker samt FN-UPU, fugle, hunde, jul, tog,
landkort, katte, kunst, ligemidler, musik, mønter,
Nobel, olympiade, religion, krybdyr, ridesport
rumfart, Røde Kors, spejder, sejlsport, svømning,
muslinger, sport, teater, uniformer, heraldik
o.m.m.

100 forskellige motivgrupper. 41.000
forskellige udgaver. Forlang lister.

Billigt! Kun SEK 3 pr. Michel-€.

**Desuden 5-15 pct. rabat ved større
køb.**

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

Odder Frimærkehandel

Jørn Jensen - Odder

KØB OG SALG AF FRIMÆRKER

**Se vores webshop jjo.dk
Opdateres dagligt**

CHRISTIANSUND 49 - 8300 ODDER - TLF. 8654 4908 - MOBIL 2819 7987

EMAIL: hovedmail@jjo.dk - **www.jjo.dk**

**vi HALVERER
normal salæret
på indleveringer
over 10.000 kr!**

Skanfil Auksjoner halverer nu normal
salæret på alle indleveringer frem til og
med 30. september 2016. Fra 20 % til **10 %!**
Dette gælder for alle indleveringer med
en samlet værdi på mindst 10 000 norske
kroner. Undtaget er specielt voluminøse
indleveringer. Skynd dig at levere dine
samlergenstande til et af vore afdelings-
kontorer i København eller Århus.

Skanfil København: Frederiksborggade 41, 1360 København K.

Tlf.: 20 91 10 37. Mail: kobenhavn@skanfil.no.

Skanfil Århus: Anker Jensens Vej 4, 8230 Åbyhøj.

Tlf.: 41 99 02 99. Mail: arhus@skanfil.no.

SKANFIL
Danmark as

www.skanfil.dk

Dedeagatch

Af Erik Hansen

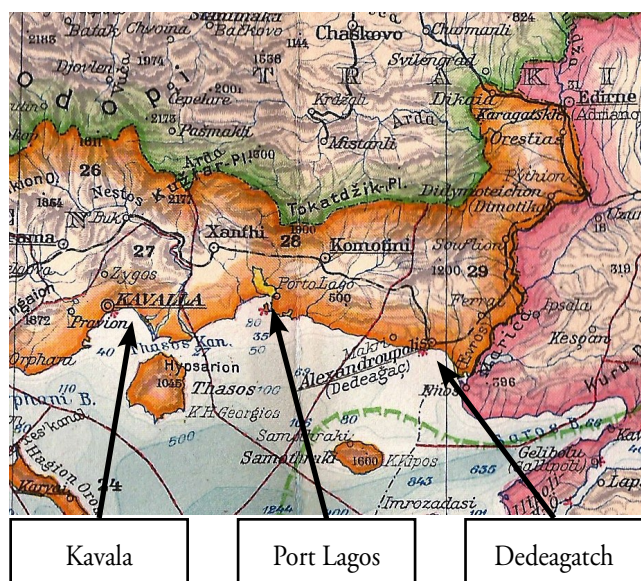
Historien om Dedeagatch, i nyere tid Alexandroupoli, Grækenland, er relativ ny. Dedeagatch var en koloni, opbygget af grækere gennem den anden halvdel af det 19' århundrede på jernbanelinien, der blev forlænget til Constantinople. Kolonien udviklede sig hurtigt og fik en betydende rolle, da den kontrollerede jernbanepulsåren og på samme tidspunkt udgjorde en port til det Ægæiske Hav, ikke kun for det vestlige Thrakien, men for hele den østlige Balkanhalvø.

Ved udbruddet af den 1. Balkan krig gik den 2. bulgarske armé mod Adrianople, nu Edirne i Tyrkiet, der blev indtaget, og derefter bevægede armeen sig – i november 1912 - mod syd mod Didimoticho og Dedeagatch med det mål at nå det Ægæiske Hav. Da Londontraktaten, der omfattede de territoriale justeringer efter den 1. Balkankrig, blev underskrevet den 30. maj 1913, var Dedeagatch allerede på bulgarske hænder på samme måde som det vestlige Thrakien og det østlige Makedonien.

Den 2. Balkan krig blev et stærkt fremskridt for de græske tropper ind i dele af det østlige Makedonien og det vestlige Thrakien, hvor havnene i Kavalá, Post Lagos og Dedeagatch blev besat af græske flådestyrker.

I forbindelse med Bukarest traktaten, der blev underskrevet den 10. august 1913 og ændrede Londontraktaten, forblev det vestlige Thrakien sammen med Dedeagatch på bulgarske hænder.

Tyrkiet, der havde været udelukket fra forhandlingerne om Bukarest traktaten, blev opmuntret af den bulgarske militære nedtur, og fik travlt med at generobre det østlige Thrakien. Bulgarien bad derfor de græske styrker om at forblive på deres positioner, til de bulgarske tropper nåede frem.

Ill. 1 - Uddrag fra Hagerup's verdensatlas 1935.

Dette var årsagen til, at slagskibet Spetsai stadig lå for anker ved byen, selvom den græske flåde dagen efter traktatens underskrift sejlede fra Dedeagatch. De græske tropper i byen blev

Ill. 2 - Slagskibet Spetsai i den græske flåde fra 1890 til 1920, hvor det blev skrottet.

evakueret og gik ombord for at sejle vestpå. Dagen efter, på en kontraordre, forlod tropperne skibet og tog ophold i byen igen. I en atmosfære af usikkerhed og fordi de bulgarske tropper ikke kom frem i tide, blev de græske tropper og flåden, for at holde tyrkerne væk fra byen, i regionen til omkring den 1. oktober 1913, hvorefter de forlod Dedeagatch.

Ved afslutningen af den 1. verdenskrig blev Dedeagatch, sammen med resten af det vestlige Thrakien, en del af Grækenland, og den endelig annektering blev ratificeret i forbindelse med Lausanne traktaten.

Da den græske kong Alexander (* 1893 † 1920 i Athen) besøgte de dele af regionen, der blev befriet under 1. verdenskrig, var det en oplagt mulighed at skifte navn fra Dedeagatch til Alexandroupoli.

Fra starten af koloniens oprettelse opererede de tyrkiske, østrigske og franske postvæsner i byen, men det var kun Frankrig, der udsendte særlige udgaver for Dedeagatch på samme måde som i Kavalá (se Frimærkesamleren nr. 5 august 2015 side 12 og 13) og Port Lagos.

Under Balkan krigene og den 1. verdenskrig, hvor Dedeagatch var under bulgarsk kontrol, havde Bulgarien et postkontor i byen.

I sommeren og september 1913, i perioden hvor den græske flåde var i Dedeagatch, blev der fremstillet nye frimærker under deres overvågning. De omfattede både overtrykte bulgarske frimærker og nye græske lokalt fremstillede mærker til brug lokalt.

Ill. 3

Den 13. juli udsendtes 5 bulgarske frimærker (1911 udgave) med overtryk i 3 linier ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΕΔΑΓΑΤΣ

(græsk administration af Dedeagatch) i rødt eller sort sammen med en ny værdi i lepta og drachmer. Udgaven er ikke udsendt af det bulgarske postvæsen, men det var byens militære og civile administrator, løjtnant St. Mavromichalis, der fik overtrykket udført lokalt på bulgarske frimærker, der blev fundet på det bulgarske postkontor og konfiskeret. Oplagets størrelse kendes ikke, og overtrykket er muligvis trykt over flere gange. Et stemplet sæt som det viste er i det græske Hellas katalog prissat til 285 euro.

Der advares mod falske overtryk

Til det viste sæt har jeg en græsk ekspertudtalelse fra 2004, og skulle der blandt læserne være kyndige udi det græske sprog, så vil jeg da meget gerne høre nærmere. Så vidt jeg kan se, er mit sæt afstemt den 27. juli 1913, men det kan jeg ikke se i ekspertudtalelsen, og det undrer mig lidt.

III 4.

Det kan være lidt svært at se på illustrationen, men på det viste 50 $\lambda / 2$ st. er overtrykket nærmest blåligt, men de 2 sidste bogstaver TS i Dedeagatch er sorte. Falsk overtryk eller

kan det tilskrives det lidt primitive udførte overtryk lokalt i Dedeagatch i 1913?

Ill. 5.

Udover det cirkulære Dedeagatch stempel findes der også enlinie-stempel DEDEAGATCH.

Som sagt vides det ikke, hvor stort oplaget af de konfiskerede bulgarske frimærker var, og allerede den 18. juli 1913 udsendes på foranledning af Dedeagatch militære og civile administrator et miniark med 8 frimærker, eller vel nærmest labels, med teksten ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΕΔΑΓΑΤΣ i sort på kvadrille papir, uden gummi og takket 11½. 3 af mærkerne har værdien 25 lepta, 1 mærke ΠΕΝΤΕ (5) og 4 mærker ΔΕΚΑ (10). Mærke nr. 2 og 5 i arket er tête-bêche. Generelt er

Ill. 6.

arket med 4 lodrette og 3 vandrette perforeringer, men findes også med 4 / 2 eller 2 / 2 og utakket.

Mærkerne er i arket påført et kontrolstempel i rødt med indskrift ΣΤΟΛΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (den ægæiske flåde) og et anker.

Udformningen og udsendelsen af arket blev godkendt af den øverst kommanderende for den græske flåde, admiral P. Koundouriotis, ligesom den græske postforvaltning i Thessaloniki blev informeret gennem A. Kanetsos, der var leder af det græske postkontor i Dedeagatch.

Et helark som det viste er prissat i Hellas kataloget til 220 euro. En ny udgave blev udsendt den 2. september 1913 med 8 mærker med forskellige værdier, 1, 2, 3, 5, 10, 25, 40 og 50 lepta i ark med 8 mærker, og igen den 12. september en ny udgave med 6 værdier, 1, 5, 10, 25, 30 og 50 lepta. Sidstnævnte ark noteres til 3000 euro. Kontrolstempet har her indskriften Slagskibet Spetsai i blå.

Så må det vist være på sin plads at vise et eksempel fra tiden under bulgarsk postforvaltning; et brev der indgår i min samling Bulgarien:

2 x 10 st. og 15 st. 1911 udgave på brev afsendt anbefalet den 7. marts 1913 fra det bulgarske postkontor i Dedeagatch til Souffli, der er beliggende i det østlige besatte område ved floden Maritsa og grænsen til Tyrkiet. I det besatte område gjaldt indenrigs takster.

Fra den 4. februar 1906 var taksten for et brev 2. vægtklasse (15-30 gram) 20 st. og "R"-gebyr fra den 20. maj 1881 15 st. – i alt 35 st. som frankeret.

Det rektangulære R-rammestempel er officielt og blev anvendt på indenrigs forsendelser.

III. 7.

Saar

Af Willy Schwaner

Hvis udtrykket "historien gentager sig" gælder nogle steder, er det bl.a. for frimærkeområdet Saar.

Områdets navn er i dag Saarland, og det er den arealmæssigt mindste af de tyske delstater, når man ser bort fra bystaterne Berlin, Bremen og Hamburg. Saarland omfatter et areal på 2.570 km² med 1,0 million indbyggere (2015).

Saar omfatter et af Europas rigeste kulfelter, som har dannet grundlag for en omfattende jern- og stålindustri. Da området samtidig grænser op til Frankrig, er det tillige et område, der helt klart har givet anledning til politisk ballade. Så frimærkerne fra Sarre, Saargebiet, Saar, Saarpst, Saarlufpost og Saarland, som udgivelserne har heddet, er både frimærker og historiske dokumenter. I artiklen er anvendt betegnelsen Saar som generel beskrivelse for området.

Saar blev først etableret i 1920 som et resultat af Versaillestraktaten.

Frimærkeperioden før 1920

Der er selvfølgelig anvendt frimærker før 1920. Det der blev til Saar omfattede den sydlige del af Den preussiske Rhein provins og den vestlige del af Den bayerske Pfalz provins. Frimærke udgivelserne før 1920 er derfor forskellige for de 2 delområder af det senere Saar.

Preussen udgav de første frimærker i 1850 og området eksisterede til 1867. Med virkning fra 1. januar 1868 samlede Preussen de fleste tyske stater i Norddeutscher Postbezirk, hvor de første frimærker udkom. Norddeutscher Postbezirk dannede fra 1. januar 1872 basis for postområdet Deutsches Reich. Den preussiske Rhein provins udgjorde den nordligste og midterste del af Saar.

Bayern udgav frimærker fra 1849 og bibeholdt sin status som selvstændig postområde indtil sommeren 1920. Den bayerske Pfalz provins udgjorde den sydlige del af Saar.

BASSIN DE LA SARRE / SAARGEBIET 1920-1935

Efter 1. verdenskrig blev Saar fra 1920 mandatområde under Folkenes Forbund. Områdets officielle betegnelse var "Bassin de la Sarre" (Saar bækkenet). Den tyske betegnelse var Saargebiet. "Gebiet" skulle indikere, at det var et kunstigt skabt område, der ikke fulgte et naturligt geografisk areal.

Området kom til at omfatte 1.921 km² med omkring 780.000 indbyggere. Heraf bidrog Den preussiske Rhein provins med 1.484 km² og 680.000 indbyggere medens Den bayerske Pfalz provins bidrog med 437 km² og 100.000 indbyggere.

Versaillestraktaten fastlagde, at Saar i 15 år skulle være underlagt Folkeforbundet, og at der herefter skulle afholdes folkeafstemning om områdets nationale tilhørsforhold. Økonomisk skulle Frankrig have ret til udnyttelse af kulminerne, som hidtil havde tilhørt den tyske stat.

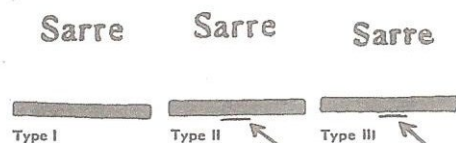
Franskmændene havde allerede få dage efter våbenhvilen i november 1919 besat området. I midten af 1919, og før Versaillestraktaten trådte i kraft, oprettede den franske militærforvaltning et nyt overpostkontor i Saarbrücken for at forberede og finansiere et postvæsen i Saar og for at sikre, at forbindelsen til både det tyske og bayerske postvæsen effektivt blev afbrudt.

Indtil Saar udgav egne frimærker, kunne tyske og bayerske frimærker anvendes, og blandings frankatur med de nye Saar frimærker var mulig til 15. april 1920.

Frimærker

De første frimærker for Saar udkom ultimo januar 1920 og havde overtrykket Sarre på tyske Germania frimærker. Den første serie omfattede 17 frimærker. Overtrykket findes i 3 hovedtyper. 1 mark dog i 2 særskilte typer. Overtrykket på frimærkerne er tryk med forskellig størrelse bogstaver, og den underliggende bjælke er uden og med kontrolstreg under bjæl-

ken. Da det er overtryk, er der utallige varianter af både bogstaver og bjælker. Den første serie var kun gyldig i den preussiske del af området fra januar til 1. april 1920, hvor de blev gyldige i hele Saar området.

Ill. 1 - Type I og II har samme type bogstaver. Type III har mindre skrift.

Den næste serie omfattede 14 frimærker og udkom i marts 1920. Overtrykket var igen Sarre, men denne gang på Kong Ludwig III frimærker fra Bayern. Meget passende, når man kender områdets tidligere tilhørsforhold. Igen er der en masse varianter af overtrykket.

Den tredje serie var igen overtryk på Germania frimærker. Overtrykket er ændret til Saargebiet, og igen er der masser af varianter på de 12 frimærker i serien. Fra udgivelsen af denne serie og indtil sidste udgave i december 1934, er landebetegnelsen Saargebiet.

Ill. 2 - 1. overtryk, 2. overtryk og 3. overtryk.

Efter endnu et par overtryk udkom den første endelige serie fra 19. februar til 21. april i 1921. Motiverne viser landskaber og bygningsværker. Denne serie benævnes "landsskabsbilleder" og i perioden, hvor Saargebiet eksisterede, udkom 7 udgivelser. Enkelte udgivelser omfattede kun et frimærke og udseendet blev ændret under vejs. Det er den gennemgående serie for Saargebiet.

Værdiangivelsen på den 1. landsskabsserie og tidligere serier var pfennig og mark.

Den 1. maj 1921 overgik Saar gradvist til fransk valuta. Den nyudgivne landsskabsserie blev overtrykt med centimes og franc. Herefter er alle udgivelserne i fransk valuta.

I 1922 udkom næste udgave i landsskabsserien på 14 frimærker.

Ill. 3 - 1.-3. landsskabsserie. I de 3 første genbrugte man motiverne. 1. serie med pfennig, 2. serie med overtryk cent og 3. serie i franc. Udformningen af landsskabsserien ændrede helt layout med den 5. serie i 1926.

Der blev udgivet særlige luftpost frimærker, og fra 1926 til 1934 udkom der hvert år en serie velgørenhedsmærker (volkshilfe).

De sidste frimærker udkom 1. december 1934. Overtryk for folkeafstemningen om områdets tilhørsforhold i 1935.

Ill. 4 - Uddrag af Volkshilfe frimærker udgivet 23. dec. 1928. De var kun gyldige til frankering indtil 15. april 1929. Luftpostmærke med overtryk Volksabstimmung 1935.

Posttakster

I hele perioden oktober 1919 til marts 1935 gjaldt indlands-posttakster for breve til Frankrig, franske kolonier samt Tyske Rige.

Ill. 5 - Taksten til Frankrig og Tyskland svarede til indenrigstakst. Brev indtil 20 gram 30 centimes og anbefalingsgebyr 60 centimes i perioden 1. august 1925 til 6. maj 1926.

Stempler

De eksisterende stempler blev anvendt i 1920 men blev hurtigt tilpasset den nye politiske situation. Dette skete ved ændring af de eksisterende stempler, hvor især angivelsen af navnet Saar blev indsat i stedet for tidligere tyske og bayerske angivelser. Stemplerne blev løbende udskiftet, og i 1924 blev gennemført en generel ændring med timeangivelse i stemplerne.

Tjenestemærker

Der blev ikke trykt særskilte tjenestemærker. Man anvendte overtryk (dienstpost) på udgaver af landskabsserierne.

Folkeafstemning 1935

Som bestemt i Versaillestraktaten blev der afholdt folkeafstemning om Saar områdets nationale tilhørsforhold. Afstemningsdatoen var 13. januar 1935.

Som en del af orienteringen om folkeafstemningen udkom frimærkeserier i november og december 1934 med overtrykket "Volkabstimmung 1935". Udover frimærker blev der anvendt tekst maskinstempler, der opfordrede til at deltage i folkeafstemningen.

Ill. 6.

Op til folkeafstemningen blev der udstationeret tropper fra Holland, Italien, England og Sverige. For samtlige lande gjaldt, at forsendelserne fra Saar til hjemlandet blev betragtet som indenrigsforsendelser. Italienerne, englændere og svenske udstedte særstempler til annullering af forsendelserne. Hollænderne havde ingen særstempel, men forsendelserne blev sendt med tog, og er annulleret med bureaustemplet Emmerich-Amsterdam.

Italienerne anvendte et stempel med betegnelsen "Commando truppe italiane nella Saar".

Englænderne anvendte et feltpoststempel (Nr. 10) til annullering. Forsendelser til og fra de engelske tropper skal specielt søges på breve til og fra Ægypten. Kompagniet der blev sendt til Saar havde i 10 år været stationeret i Ægypten.

De forsendelser vi oftest ser er de svenske. Svenskerne havde base i Merzig og annulleringen har betegnelsen "Svenska bataljonen Saar".

De fleste feltpostbreve er filatelistiske forsendelser. Anvendelsesperioden var 20. december 1934 til 28. februar 1935.

Ved folkeafstemningen den 13. januar 1935 var det muligt at stemme for tilslutning til Tyskland, tilslutning til Frankrig, eller at bibeholde status under Folkeforbundet. Folkeafstemningen afgjorde, med et stort flertal, at Saar blev indlemmet i Tyskland.

Allerede 16. januar udgav Tyskland 4 frimærker i anledning af Saar's tilbagevenden til "Mor Tyskland". Den officielle indlemmelse fandt først sted den 1. marts 1935.

Selv om Saar var et kunstigt skabt område, blev det bibeholdt som administrativt område efter indlemmelsen i Tyskland. Dog ændrede man betegnelsen til Saarland for klart at afgrænse tiden som Saargebiet.

Ill. 7.

Fortsættes...

BILLIGE TILBUD

Frimærker – Breve – Samlinger

Samlinger udstykkes:
Skandinavien,
danske NO stempler, stjerne-
stempler,
Danmark Perfin før 1930 samt
Vesteuropa.

ILETA–Steen Rosling

Kontor: Lyngvej 125 3450

Allerød

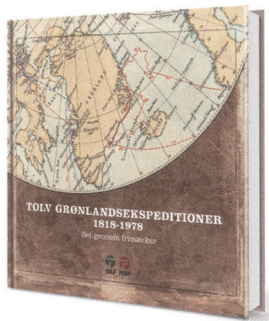
Tlf. 33129123

Postordresalg besøg efter aftale.
Gratis prislister over Deres samle-
område.

Tolv Grønlandsekspeditioner 1818-1978

Af Flemming Petersen

III. 1

I det seneste nummer af Greenland Collector (2016-2) oplyses det, at der ved en beklagelig fejl er sket en fejlfestplering af miniarket AFA nr. 502 fra 2007 i ekspeditionsbogen. Miniarket er forsynet med det FDC stempel, som også fejlagtigt vises i AFA kataloget. Så snart fejlen blev opdaget, blev den rettet i det resterende oplag af bogen. På dette tidspunkt var der solgt ca. 1.150 bøger. De to frimærker er udgivet i samarbejde med La Poste i Frankrig og blev i begge lande udgivet i helark og miniark den 8. november 2007. Miniarket i ekspeditionsbogen side 41 er stemplet med et FDC stempel med datoen 1. oktober 2007, hvilket er før den korrekte udgivelsesdag den 8. november 2007 og samtidig er der benyttet et forkert FDC stempel.

Det fejlagtigt benyttede FDC stempel er fra serien »Videnskab III«, udgivet 1.10.2007. **III. nr. 2.**

III. 2

Det korrekte FDC stempel, er dateret 8. november 2007. **III. nr. 3.**

III. 3

III. 4

I bogen side 34 vises et FDC afstemplet kort fra Frankrig med den rigtige dato, 8. november 2007.

I Frankrig blev benyttet 2 forskellige stempler, Det franske stempel med samme motiv som det Grønlandske vises på en 4 blok med sammentryk. **III. nr. 4.**

Post Greenland tilbyder alle, der har anskaffet ekspeditionsbogen med det forkert stemplede miniark, at få tilsendt et nyt med det korrekte stempel.

Denne fejl er ikke den eneste, der har fundet vej til den flotte bog:

På side 28 er vist et miniark med Robert E. Peary fra 2005, hvor fødselsåret på miniarket 1855 er et år for tidligt. Det er efterfølgende rettet i bogens tekst.

På side 24 er et miniark med nordmanden Otto Sverdrup, der er FDC stemplet den 26. marts 2004, men miniarket er fra det nye tryk fra 2006 AFA nr. 424 a, med ændrede rastelinjer i mærkebilledet. Det tidligst korrekt afstemplede eksemplar jeg har set af dette nytryk, er fra den 5. januar 2007. Jeg er interesseret i at høre fra samlere, der har eller kender til tidligere afstemplinger. Ud over kendetegnet med rastelinjerne er der et større synligt kendetegn i miniarkets øvre rand over »O« i Otto markeret i rød oval. **III. nr. 5 og 5a.**

III. 5

III. 5a

Ekspeditionsbogen er stadig til salg og kan bl.a. købes i Post Greenlands stand på »Frimærke, Brev & Postkort Messe 2016«, der afholdes den 5/6 november 2016. Pris kr. 250,- inkl. alle 12 miniark samt et utakket miniark af AFA nr. 652 der blev udgivet i anledning af Post Greenlands 75 års jubilæum.

Om at samle "Færøerne under 2. verdenskrig"

Af Steen Jack Petersen

I forbindelse med at Posta / Postverk Føroya har 40 års jubilæum (1976 – 2016), har der været en serie artikler i Frimærkesamlern om at samle Færøerne. Jeg har lovet at skrive en artikel om tidsperioden 1939 til 1946. Jeg har tidligere udstillet en samling, "De postale forhold på Færøerne under anden verdenskrig", og er inspireret af Hopballes bog, der dækker samme periode. Det gode ved at samle denne tidsperiode er, at der er meget materiale, og man kan gå i dybden indenfor mange små områder, alt efter pengepung og lyst.

Man kan samle lokale forsendelser med forskellige portosatser, eller man kan samle forsendelser til Færøerne og/eller fra Færøerne. Udover privat post findes der Røde Kors breve, kurerpost (regerings post), undercover post, og feltpost til og fra de britiske styrker som var på Færøerne. Da krigen sluttede, opstod der et nyt begreb, "efterkrigscensuren", som også kan uddybes.

Postforbindelserne skifter rute under krigen, hvor de til tider går via Sibirien, Lissabon, USA, Bagdad eller Bermuda. Der forekommer flere slags censur, både militær censur og civil censur, og den bliver foretaget både lokalt og udenlands. Der findes mange måder at samle denne periode på.

At samle lokale forsendelser kan godt være svært, da man typisk har gemt kuverter med provisorierne og smidt de lokale forsendelser med dagligmærker ud. Man kan samle kuverter før og efter portostigningen den 10. juli 1940 og vise det store forbrug af frimærker, der kom efter portostigningen. Der kan vises klip fra adressekort, postanvisninger og postopkrævninger, hvor en del af blanketterne er trykt på Færøerne, typisk uden "Kongekrone". Der er også mulighed for at vise brugen af provisorierne og Franco Betalt stempler (Læs eventuelt artiklen i Frimærkesamlern nr. 5 i 2015 om Færøernes situation i 1940). Der kendes også frimærker med perfin fra Valdemar Lützen. I december 1940 blev der givet mulighed for at sende en radiohilsen mod betaling af 5 kr. Disse breve ses enten sendt som almindelige breve eller anbefalet og påtegnet "Radiohilsen". Militær censur blev især benyttet på post fra øen Vagar under bygning af flyvepladsen. Kuverter der er direkte indleveret til den militære censur og dermed ikke lukket, og kuverter der er sprættet op og undersøgt og derefter lukket med brun klæbestrimmel.

Forsendelser sendt til og fra Færøerne er et større område. Her kan man vælge at samle på mange måder. Man kan vælge at vise nogle få lande eller mange lande. Teoretisk kan man finde alle lande i verdenen, men de to lande der er mest materiale fra, både til og fra, er Danmark og Storbritannien. Det skyldes, at der er et stort antal færinger strandet i Danmark og at Storbritannien bliver Færøernes vigtigste handelspartner under Britisk besættelse (venlig). Der findes også en del breve til og fra Sverige og USA. Her kan man vise de forskellige postforbindelsers ruter. Postruterne går både via Sibirien, Lissabon, Bagdad og Bermuda. Her er der også stor mulighed for at vise forskellige slags civil censur, som blev foretaget forskellige steder. Der kan vises dansk censur, tysk censur, engelsk censur og amerikansk censur. Der findes mange forskellige slags, hvoraf nogle er mere sjældne end andre.

Kurerpost (regeringspost), Røde Kors breve og undercover post kan flettes ind i ovenstående, afhængigt af lyst og temperament.

Feltpost til og fra de britiske styrker, som var på Færøerne, er også en mulighed for at fordybe sig. Her vil man også finde civil post sendt til britiske soldater, da der blev knyttet mange venskaber igennem årene mellem færingerne og soldaterne. Da krigen sluttede, genoptog man censuren og der blev lavet efterkrigscensur.

I det følgende vil jeg uddybe nogle af ovennævnte punkter.

Ill. 1 Brev fra Færøerne til Danmark. Frankeret med 50/5 øre firblok, hvoraf der er hak i nederste bjælke i mærket nederst til venstre..

Ill. 1A Hak i nederste bjælke nr. 17 i arket.

Lokale forsendelser

Her vil de fleste vise provisorierne og Franco Betalt stempler. Her kan man udvide med varianter, da de findes i alle provisorierne. Læs artiklen om 20/15 øre prøvetryk og varianterne i 20/15 øre provisoriet i Frimærkesamleren nr.5 2015. Varianterne i alle provisorierne er også registreret både i AFA specialkatalog og i DAKA kataloget. Ill. nr.1 vises med "Hak i nederste bjælke".

Portosatsen steg i Danmark den 1.juli 1940 men trådte først i kraft den 10.juli 1940 på Færøerne. Her kan man lede efter et brev sendt mellem den 1.juli og 9.juli 1940 (Ill. nr.2). Breve sendt efter denne dato er også interessante, hvor frankeringen typisk er 15 øre + 5 øre (Ill. nr.3) eller 2 x 10 øre, indtil der blev udgivet provisorier i november måned.

Ill. 2 Brev sendt sidste dag den 9.juli 1940 med portosatsen 15 øre.

Som tidligere nævnt var det ikke kun frimærker, man løb tør for, men også blanketter. Man fik trykt blanketter på det lokale trykkeri, typisk uden "Kongekrone" og nogle gange i stærke farver (Ill.nr.4 vises i lysegrøn farve).

Ill. 3 Brev sendt sidste dag den 9.juli 1940 med portosatsen 15 øre.

Ill. 4 Klip fra postanvisning som er trykt på Færøerne.

I 1943 fik man en frankeringsmaskine fra Neopost i Storbritannien (Ill.nr.5). Det var meningen, at den skulle bruges, såfremt man kom til at mangle frimærker. Det blev aldrig nødvendigt, så den blev kun brugt til at frankere udsendte skatteopkrævninger.

Ill. 5 Klip med den første frankostempelmaskine som blev brugt på Færøerne.

I forbindelse med opførelse af en lufthavn på øen Vagar blev der indført militær censur i perioden 1942 til 1944. Der kendes både breve, som er åbnet (Ill.nr.6) og gennemlæst, og uåbnede, da man indleverede brevene åbne, så de ikke skulle sprættes op.

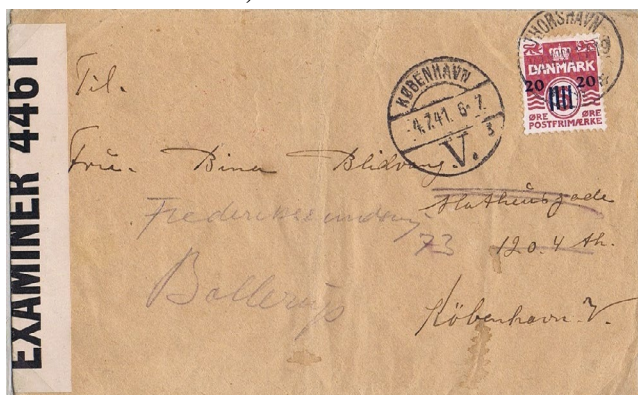
Ill. 6 Brev sendt fra Sorvaag til Thorshavn med militær censur.

Forsendelser til og fra Færøerne er et større område.

Her vises et par eksempler på hvad man kan finde:

Færøerne – Danmark

Der kendes få breve og postkort med lokal censur enten med håndskreven "Opened by censor" eller stort stempel med "Passed by Censor" i perioden 15 -27.april 1940. Ruten lukkede efterfølgende, og det var ikke muligt at sende breve til Danmark resten af året. I februar 1941 modtog man breve fra Danmark og forsøgte derfor at sende luftpostbreve via USA til Danmark på trods af, at det ikke var tilladt. Den 16.april 1941 fik man tilladelse til at sende almindelige breve til Danmark (Ill.nr.7). det varede dog ikke længe, før forbindelsen lukkede igen. Det skete allerede 1.juni 1941, hvorefter den var lukket indtil befrielsen 5.maj 1945.

Ill. 7 Brev sendt fra Færøerne til Danmark i den korte periode hvor det var tilladt.

Danmark – Færøerne

"Postudvekslingen indstillet, Retur Afsenderen" ses på breve i perioden 19.februar 1940 til 9.april 1940 (Ill.

nr.8). De lå i den postmængde, som skulle have været med Islands Falk til Færøerne, men turen blev aldrig gennemført pga. krigen, og posten blev returneret til afsenderen.

Ill. 8 Brev returneret til afsenderen da postudvekslingen til Færøerne blev indstillet i forbindelse med at Danmark blev besat af Tyskland.

Postruten åbnede først den 13.november 1940, hvorefter der både kunne sendes almindelige breve og luftpostbreve. Ruten skiftede undervejs, og postforbindelsen lukkede igen i forbindelse med at USA gik ind i krigen i december 1941.

Luftpostforbindelsen genåbnede i februar 1942 (Ill.nr.9) og var åben i resten af krigen med undtagelse af 5 uger fra 28.august til 7.oktober 1943 hvor der var militær undtagelsestilstand i Danmark. Efterfølgende lukkede censuren på Bermuda og brevene blev i stedet censureret i USA eller Storbritannien. Der kendes også breve som er censureret hele tre gange, først blev de censureret i Tyskland, derefter i USA og til sidst i Storbritannien. Postforbindelsen for overfladebreve åbnede først den 13.juni 1945.

Ill. 9 Luftpostbrev sendt til Færøerne da ruten åbnede i februar 1942.

Kurerpost (regeringspost) blev indført i februar 1940, da skibene blev pålagt at anløbe Kirkwall på Orkney øerne for kontrabandekontrol. Man ønskede ikke at offentlige dokumenter skulle undersøges og lavede derfor en kurerpost med en forseglet postsæk. Der kendes breve med stemplet "Færø Amt" eller "Statsministeriet" fra Danmark den 26.februar 1940 til 30.marts 1940 og fra Færøerne til Danmark i perioden 16.februar til 2.april 1940.

Røde Kors formularer mener jeg er en del af posthistorien, som skal med. Det skyldes, at det var den eneste mulighed for at få kontakt med venner og familie i lange perioder af krigen. Især postforbindelsen fra Færøerne til Danmark var hårdt ramt. Den første periode, hvor man ikke kunne sende breve, var fra 27.maj 1940 til februar 1941 og igen allerede fra 1.juni 1941 til befrielsen 5.maj 1945. Det betyder, at man i disse perioder var nødsaget til at benytte Røde Kors formularer (Ill.nr.10). Udover eventuelt at vise, at der blev benyttet forskellige typer formularer, kan man også vise, at der blev benyttet forskellige typer kuverter til fremsendelse af formularerne. Formularerne findes med henholdsvis "20 ord" eller "25 ord" og med eller uden svarmulighed. Kuverterne findes aflange (beregnet til breve), firkantede (fremstillet til formularerne) og med eller uden påtryk af "Røde Kors Brev". I slutningen af krigen blev der fremstillet kuverter af genbrugspapir uden tiltryk "Røde Kors Brev".

Ill. 10 Røde Kors formular sendt fra Færøerne til Danmark.

Undercover breve via Lissabon findes både officielle og uofficielle. I november 1940 offentliggjorde man i avisen Dimmalætting, at det var muligt at sende breve via Thomas Cook & Son i London. Der kendes ingen breve fra Færøerne til Thomas Cook & Son, og kun nogle få stykker fra Lissabon til Danmark, hvor man skal påvise at modtageren er et familiemedlem til en færing. Den modsatte vej, blev brevene sendt til P.O. Box 506 i Lissabon. De fleste modtagere af Box 506 breve er bosat i Storbritannien og ikke Færøerne. Det er derfor vigtigt, at man kan påvise, at navnet er relateret til Færøerne.

Ruten stoppede allerede i 1942 men det blev først offentligt gjort i april 1943.

Den uofficielle undercover rute er breve sendt via den danske konsul Viggo Bechmann, P.O. Box 164, Lissabon. Der kendes breve sendt både til og fra Ernst Hansen i Tvøroyri (Teknisk skole).

Færøerne – Storbritannien

I forbindelse med at Færøerne blev "venlig besat" af Briterne, blev Storbritannien Færøernes vigtigste handelspartner. Desuden kom der mange venskaber ud af besættelsen. Der findes mange breve sendt til Storbritannien og med mange forskellige typer censurstrimler (Ill.nr.11).

Ill. 11 Anbefalet brev sendt fra Færøerne til Storbritannien.

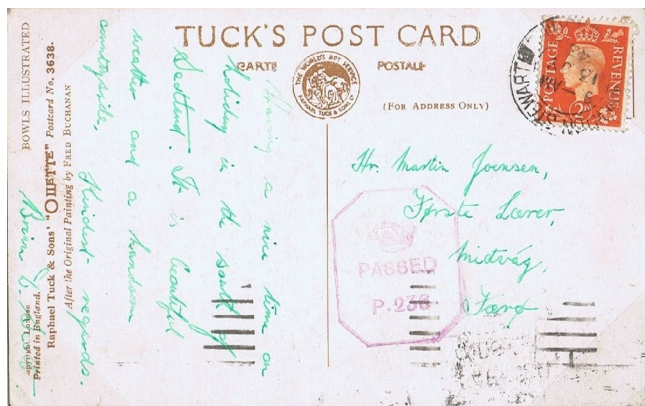
Storbritannien – Færøerne

Den anden vej findes der også meget materiale. Der kendes breve indleveret åbne direkte til censuren, hvor de er censureret henholdsvis med stempel "Security Control Office" og lukkelabel. Der er mange typer af censurban-deroler, hvoraf nogle er meget sjældne.

Der kendes også to breve sendt fra Isle Of Man fra en østriger, som boede på Færøerne og ernærede sig som købmand før krigen, som blev interneret. Ifølge nuværende oplysninger er der kun interneret tre personer på Isle of Man fra Færøerne under krigen (en Østriger og to Ungarer).

Der er dog masser af materiale, hvor man kan finde spændende frankeringer med blandt andet strafporto og flotte censureringer (Ill.nr.12).

Feltpost til og fra de britiske styrker på Færøerne er også spændende. Udover at der er tre feltpostnumre 219, 611 (Ill.nr.13) og 695, så findes de med forskellige stempeltyper. Her kan man også finde forskellige typer af censur-

Ill. 12 Postkort sendt fra Storbritannien til Færøerne.

stempler. De mere sjældne typer er fra flåden, "Navy", og luftvåbnet, "RAF". Det er et meget spændende område.

Ill. 13 Feltpostbrev sendt fra Færøerne til Storbritannien.

Færøerne – Sverige

Sverige var neutralt under hele krigen, og der kendes en del breve. Der er en del korrespondance som formentligt drejer sig om at købe frimærke provisorierne, hvor der sendes anbefalede breve med frimærker (Ill.nr.14)

Ill. 14 Anbefalet og ekspres brev sendt fra Færøerne til Sverige.

Sverige – Færøerne

Den anden vej er der også spændende breve. Der er blandt andet en luftpost rute via Bagdad fra 1.marts 1941 til 22.juni 1941. Der kendes for øjeblikket kun to breve via denne rute, men der er stadigvæk mange spændende breve sendt fra Sverige til Færøerne. Der kendes breve sendt med luftpost via "Europa", og hvis man ville betale lidt mere i luftposttillæg, fandtes der luftpost direkte til Storbritannien. Fordelen ved sidstnævnte var, at det gik hurtigere, og man undgik den tyske censur (Ill.nr.15).

Ill. 15 Luftpostbrev sendt direkte fra Sverige til Storbritannien.

Færøerne – USA

Der findes en del korrespondance til USA. Der er en del, som formentligt drejer sig om at købe frimærke provisorierne, hvor der sendes anbefalede breve med frimærker. Posten blev typisk censureret i Storbritannien og i en periode både i Storbritannien og i USA (Ill.nr.16).

Ill. 16 Anbefalet luftpostbrev sendt fra Færøerne til USA.

USA – Færøerne

Der findes også en del korrespondance fra USA. Der er en del, som formentligt drejer sig om breve med flotte frankeringer. Her blev posten typisk censureret i Storbritannien i begyndelsen af krigen og i slutningen af krigen forgik censuren i USA (Ill.nr.17).

Ill. 17 Luftpostbrev fra USA til Færøerne.

Efterkrigscensuren

Da krigen sluttede, indførte man i Danmark efterkrigscensur den 13.maj 1945 og den varede for Færøernes vedkommende til 4.august 1945. De findes breve både til og fra Færøerne med denne censur, men det forekommer også, at breve undgår denne. En del breve går via Storbritannien og her censurerer man også, indtil 24.juni 1945 (Ill.nr.18), hvorefter breve med værdi kontrolleres af toldvæsenet, før de viderebefordres.

Ill. 18 Brev sendt fra Færøerne til Danmark.

Jeg håber at denne artikel har inspireret jer til at begynde at samle Færøerne. DAKA GF10 er et specialkatalog, som indeholder oplysninger om Færøerne og kan anbefales. Hvis jeg kan hjælpe med at besvare spørgsmål, er du velkommen til at skrive til mig på steen@faroe-stamps.dk.

Postkort med Pensionater

Til en kommende artikel i Frimærke-samleren søger jeg postkort med pensionater i byerne (ikke sommerpensionater). Både facade- og interiørkort har interesse. Køber gerne; men en skanning kan også bruges.

Med venlig hilsen

Leif Ørndorf
Katrinesholmsalle 113, 8300 Odder
Email: leif@filatelisten.dk
Telefon 30 28 40 98 - Skype: leif169
www.filatelisten.dk

www.nellefrim.dk

.....Kæmpe webshop

Åbningstider i butik:

Johnstrups Allé 1 1023

Frederiksberg C

Kæmpe udvalg af frimærker,
fra alverdens lande.

Tirsdag – Fredag

10:30 – 17:00

Første lørdag hver måned

10:00 - 13:00

FRANK BANKE

PHILATELISTS

Dansk Vestindien,
Danmark,
Grønland, Færøerne
Slesvig, Island

Webbutik

www.fbanke.com

Tilmelding nyhedsbrev
fbanke@pandora.be

JULEMÆRKER

Julemærker

Af Poul Høj (Formand for Foreningen Julemærkesamleren)

Den 9. april i år afholdte Århus Julemærkesamler Forening 'Caritas' deres årligt tilbagevendende julemærkesamler træf. Det foregik i Viby Århus og var godt arrangeret. Der var udstilling af julemærker, der var handlerstande og der var samlerstande. Der mødte mindst 100 julemærkesamlere op og der blev købt, der blev byttet og ikke mindst, der blev fyldt huller ud. Tak for et godt arrangement og til jer julemærkesamlere der ikke var tilstede – prøv det næste år, det var en fornøjelse.

Sidste artikel omhandlede julemærkeprovisoriet fra 1951 trykt på 1950 julemærket.

Ill. 1

Næste gang der blev behov for et provisorie var i 1959. 1959 julemærkearket var et Danmarks-kort incl. Grønland og Færøerne. Et særdeles populært ark også med stort salg i bla. USA. Det er et af de få ark, som kan ses i mange hjem i glas og

Ill. 2

ramme. Populariteten medførte, at der blev lavet et provisorie på 1953 mærket, 1953 50 års jubilæumsarket med Holbøl i relief i arkranden. 1953 mærket er også meget kendt fra Caritas udstillingen i København fra 13. til 15 november – mærket er på klæbet de fra udstillingen udarbejdede Caritas kuverter. Provisoriet har, som det første fra 1951 en række forskydninger i overtrykket. Overtrykket er forskudt op/ned/til siden. Ill. 1 viser et par forskydninger.

I nogle af helarkene er der i mærke 31 fejlagtigt trykt 1950 i stedet for 1959. Ses i Ill. 2

Sidste – foreløbig sidste – provisorie var i 1982. 1982 provisoriet var trykt på 1978 julemærket, julemærket med de søde garnnisser. I 1982 startede Julemærkefonden for øvrigt en ny tradition med udgivelse af hæfter med julemærker – dette år hæfter med 24 mærker i. Samtidig genoptog Julemærkefonden udgivelse af årsmapper – tidligere udgiver fra 1904 til 1955 – dog med navneændring til souvenirmapper. En mappe indeholdende året julemærke i feks. 9 blok.

1982 provisoriet var ligesom 1978 helarket trykt med en mat

Ill. 3

guldfarve og en blankguldfarve. Som de øvrige provisorier findes mærkerne med årstals forskydning og med forskydning af garnnisserne. Jeg har desværre ikke forskydninger på provisoriemærker, men på de oprindelige jf. Ill. 3.

Håber i læsere har fået lidt inspiration til at gennemgå jeres julemærker. Der ligger mange gode timers arbejde foran jer. I ønskes alle en forsat god sommer og husk julemærker er hele året.

AUKTIONSHUSET.COM

HØRSHOLM

Vi afholder online frimærkeauktion hver måned,
samt to årlige traditionelle auktioner.

Indleveringer søges til vores kommende auktioner:

Bedre enkeltmærker, breve og postkort,
samt større samlinger og partier.

Kontakt Torben Mehl for en gratis og uforpligtende vurdering:

Telefon 20 42 69 40 eller tm@auktionshuset.com

Auktionshuset A/S • Ved Klædebo 17 • 2970 Hørsholm

UDSTILLINGER - MESSER ARRANGEMENTER 2015

Udstillinger / Messer

14. - 17. september:
Autumn Stampex, London

15. - 16. oktober:
Frimærkemesse Berlin

27. - 29. oktober:
Briefmarken Börse, Sindelfingen

5. - 6. november:
"TAK 16". National Frimærkeudstilling, Birkerød.

5. - 6. november:
"Frimærke, Brev & Postkort Messe 2016" Frederiksberg.

Byttedage

2. oktober:
Vestegnens byttedag, Kongsholmcentret Liljens Kvarter 2, Albertslund. Kl. 10-15. Gratis adgang.

9. oktober:
Kalundborg Frimærkeklub. Aktivitetscentret Esbern Snaresvej 55. Kl. 10-16

9. oktober:
FFF og Dansk Postkortsamler Klub Brev- og postkort Byttedag, VOC Gl. Jernbanevej 25, Valby. Kl. 09.30-14.00

16. oktober:
Møns Frimærkeklub. Foreningernes Hus Rødkildevej 9, Lendemark. Kl. 10-16.

23. oktober:
Vestmotorvejens byttedag, Frederiksvej 27 4180 Sorø. Kl. 10-15.30.

24. oktober: (lørdag)
Vesterbro Frimærkeforening, Vesterbro Ny Skole Slesviggade 6. Kl. 10-14. Gratis adgang.

Diverse

5. - 6. november:
Postverk Føroyar markerer og fejrer sit 40 års jubilæum i forbindelse med "Frimærke, Brev- og Postkort Messe 2016". En vigtig del af denne fejring bliver en særudstilling af færøsk filateli. Samlere fra ind- og udland er inviteret og deltager med spektakulære samlinger, ligesom der bliver inviteret til at vise samlinger med nyere udgivelser, temaer, varianter mv.

FFF Tysklandsgruppe

FFF Tysklandsgruppen mødes næste gang mandag den 19. september 2016 kl. 19,00 i kantinen på VOC, Gammel Jernbanevej 25, Valby.

På mødet vil vi komme rundt om de tyske lokaludgaver i 1945 og 1946. Både officielle og private udgaver.

I februar 2016 mødtes gruppens deltagere for første gang og drøftede, hvorledes arbejdet skulle tilrettelægges. Efterfølgende har vi holdt 2 møder, hvor vi har gennemgået "Germania Freds- og Krigstryk og Repräsentative Darstellung des Deutsches Reich", samt "Pfennige udgave, Pfennig udgaven og Rigsørnen". Flere medlemmer har hver gang medbragt deres samlinger som referenceramme for gennemgangen af området. Herudover har medlemmer vist og gennemgået de muligheder, som computeren tilbyder for opsætning og informationsindsamling. Det bedste ved vores møder har helt klart været den store udveksling af erfaring, der har fundet sted.

FFF Tysklandsgruppen er for frimærkesamlere på alle niveauer. Vi er omkring 20 i gruppen og har plads til flere. Så besøg vores møder. Og har du et specielt emne du ønsker drøftet, så tager vi det gerne op.

Har du en Færøerne tema- eller motivsamling efter 1975?

Så vis den på den store færøudstilling under Frimærke- Brev og Postkortmesse 2016 på Frederiksberg. Kontakt Flemming Petersen fp@fpstamps.dk eller tlf. 44443412.

KØBENHAVNS GADELIV og DANSK INDUSTRI

Alle postkort fra disse 2 serier fra København og omegn søges
Både S/H og koloreret kort har interesse.
Jeg søger ligeledes butik's facader fra hele landet
Jeg køber gerne,
men har også mange kort at bytte med.
Hilsen Niels Vad 47745736
eller nvad@webspeed.dk

FREDERIKSBERG FRIMÆRKE FORENING

Er I klar til den nye sæson?

Det er vi i bestyrelsen. Vi tyvstarter fredag-lørdag 2. og 3. september, hvor vi har en stand på Valby Kulturdage. Vi fortæller om og reklamerer for Frederiksberg Frimærke Forening og vores mange aktiviteter, og vi satser på at hverve nogle nye medlemmer. Vi håber på, at vejret er med os i år, og at vores medlemmer kommer forbi og er med til at vise os frem.

Ideen med at fortsætte med eftermiddags klubben hen over sommeren viste sig at være rigtig god, og Steinar og co. har sørget godt for de 15-20 deltagere, der er mødt op og har haft nogle gode timer med frimærkesnak, bytte og auktion. Det er lige før, der mangler stole, men der er stadig plads til flere, både gæster og medlemmer.

Samarbejdet med Dansk Postkort Klub om Brev- og Postkortbyttedagen er blevet en succes og fortsætter i år den 9. oktober som annonceret andet sted i bladet.

Planlægningen af efterårets store arrangement, Frimærke- Brev & Postkortmesse 2016, skrider fremad, og vi tror godt, vi kan se frem til en flot begivenhed. Mange danske og udenlandske handlere og auktionshuse har tilmeldt sig, og den

store udstilling står i Færøerne og Posta Føroya's tegn. Som vi alle ved, er der også national udstilling, TAK 16, i den samme weekend. To store frimærke arrangementer samtidigt i det storkøbenhavn-område må da blive slaraffenland for filatelister og frimærkesamlere!

En kendt og stor skikkelse i Dansk og international filateli er nyligt afgået ved døden. Knud Mohr, som i mange år var medlem af Frederiksberg Frimærke Forening, vil blive husket for sin store organisatoriske og faglige indsats for Dansk Filateli. Æret være hans minde.

Et højtskattet og mangeårigt medlem af FFF, Peter Mourier, er ligeledes afgået ved døden. Peter's far, som var formand for foreningen, tog ham tidligt med og han forblev et trofast medlem lige til sin død. Peter's anden store lidenskab var musik, og naturligt nok havde han en imponerende motivsamling med komponister. Peter var i mange år revisor i foreningen og bidrog aktivt og medlevende i klubbens mange arrangementer. Vi vil savne Peter's venlige og lune smil på vores mandagsmøder. Æret være hans minde.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

MØDEPROGRAM

Dagklub:

1. og 3. mandag i måneden kl. 13.00 – 16.00. Vi snakker, bytter og der er en mindre auktion.

Aftenklub:

Hver mandag kl. 19.30, dørene åbnes kl. 18.30. Vi bytter, og på alle almindelige mødeaftener slutter vi med Martins auktion. Gæster er velkomne.

September:

Så begynder den nye sæson.

5. Dagklub.
Aftenklub. Velkommen igen. Sommerens fund. Sidste nyt.
12. Aftenklub. Willy Schwaner holder foredrag. "Saar-Gebiet og Saarland".
19. Åben bytteaften. Pluk i restsamlinger og køb fra dubletcirkulationen.
26. Aftenklub. Foredrag ikke fastlagt.
Kommer på hjemmesiden.

Læs mere om de enkelte foredrag på hjemmesiden:

www.3fff.dk/foredrag

Frederiksberg Frimærke Forening (FFF)

Hjemmeside: www.3fff.dk med aktivitetskalender

FFF - Klubblad: Frimærkesamleren. 6 numre årligt.

Fast mødested: VOC, Gammel Jernbanevej 25, Valby.

FFF - Dagklub 1. og 3. mandag på 2. sal 13-16.
Kontakt Steinar Hansen tlf. 30250142)

FFF - Aftenklub mandage 19:30 til 21:30 på 3. sal.
(3. mandag åben byttedag).

FFF - Auktioner: Martin Christiansen tlf. 23726989 el.
emchristiansen@webspeed.dk,
storauktion: 1-2 gange årligt og mandagsauktioner 3 gange hver måned

FFF - Arbejdsgruppe: »Tyskland« Kontakt Willy Schwaner
tlf. 25672823 schwaner.willy@gmail.com

FFF - Arbejdsgruppe : »Dansk stålstik«
Kontakt Lars Stokbæk tlf. 61662986 lfsfsd@gmail.com

FFF - Arbejdsgruppe: »Grønland/Færøerne«
Kontakt info@3fff.dk eller Flemming Petersen

FFF - Rejseklub: Arrangerer rejser, med partner, i forbindelse med udstillinger i udlandet.
Poul Høj tlf. 24971197 el. piapoul@post.tele.dk .
Per Fæster Sørensen tlf. 20623165 el. perfaester@gmail.com

Formand: Flemming Petersen
tlf. 44 44 34 12 el. info@3fff.dk

Næstformand: Finn Bjerregaard
tlf. 58 85 96 81 el. Terpander@gmail.com

Bogholderi: Ruth Petersen
Tlf. 44 44 34 12, el. info@3fff.dk
FFF - Kontingent Sjælland kr. 400,-. Øvrige kr. 300,-.
Samlever uden blad kr. 200,-
FFF konto nummer: reg. 5023-0001032157

L 263

BRUUN RASMUSSEN

FRIMÆRKER

Baltikavej 10
2150 Nordhavn
Tel 8818 1111

Søren Frichs Vej 34 D
8230 Åbyhøj
Tel 8818 1100

Kommende eftersyn
og auktioner:
bruun-rasmussen.dk

Afsender og varig adresseændring
Frimærkesamleren
Poppel Allé 35, 3500 Værløse
Danmark